

Posudek na diplomovou práci předloženou k obhajobě na katedře psychologie
FF UK v květnu 2006

Téma: Analýza herní interakce 24 měsíčního dítěte v rodinném prostředí.

Diplomandka: Miloslava Kubů

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Oponent: PhDr. Monika Morgensternová, PhD.

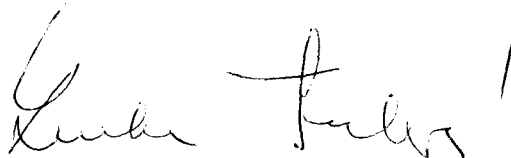
Diplomandka předkládá k posouzení obsáhlou diplomovou práci - 161 stran textu je rozděleno klasickým způsobem na část teoretickou a část empirickou, následuje šestistránkový seznam vhodně zvolené české i zahraniční odborné literatury, která sestává jednak z pramenů aktuálních, jednak z pramenů pro zvolené téma klíčových. Předložená práce je doplněna přílohami. Při sběru výzkumných dat i při jejich analýze byla diplomandka součástí mezinárodního grantového úkolu GA ČR, který je na katedře psychologie po několik let řešen.

V první části autorka zpracovává témata jednotlivých kapitol ve vhodné logické návaznosti. První kapitola je věnována vymezení pojmu rodina. Jsou zde probrány její základní funkce, historický vývoj rodiny, rodina ve vztahu k širšímu sociálnímu kontextu, vývojový cyklus rodiny. V druhé kapitole se diplomandka zabývá ranou interakcí dítěte v rodině. Rozebírá interakci dítěte se členy nukleární i širší rodiny. Další kapitola je věnována popisu základních charakteristických znaků dítěte v období batolete, kdy probíhala observace dětí. Poslední kapitola teoretické části práce je věnována dětské hře, jež je klíčovým tématem analyzovaného chování dětí. V předloženém textu diplomandka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, řádně ji citovat a získané poznatky integrovat do vlastních úvah a přístupů.

Ve druhé části popisuje autorka výzkumnou metodu, zkoumaný vzorek dětí a detailně popisuje sběr dat. Diplomandka měla možnost využít nového systému počítačové analýzy chování dítěte VIP, která byla pro řešení grantového úkolu vyvinuta ing. Hrdličkou a která vychází z metody Interact, kterou ve svých výzkumech užíval prof. H. Papoušek. To bylo jistě pro zpracování dat výhodou. Nicméně znamenalo to také, že diplomandka byla nucena se při sběru a následné analýze svých výzkumných dat, získaných od deseti rodin, naučit řadu dosti náročných dovedností. Musela si osvojit bezchybnou práci s videokamerou, schopnost navazovat kontakty s rodinami či jeselskými institucemi a dokázat se v jednání prosadit natolik, že jí bylo umožněno natáčení v intimním prostředí domova. Kdo podobnou činnost někdy sám dělal, ví velmi dobře, jak je právě toto obtížné. Diplomandka musela dále svou činnost vhodně koordinovat a naučit se velmi precizní a pracné vyhodnocování observovaného chování na počítači. Systém VIP je zcela jedinečný a tedy se jednalo o zcela novou dovednost.

Domnívám se, že diplomandka své úkoly skutečně velmi dobře zvládla a předkládá kvalitativní analýzu herních aktivit deseti 24 měsíčních dětí v prostředí domova. Výsledky předkládá v podobě verbálního popisu, v podobě grafické, které umožňují přehledné kvantitativní vyjádření. Z hlediska základních 7 sledovaných kategorií (pohled, postoj, vokalizace, motorika, emoce, fyzický kontakt, manipulace s hračkou) předkládá analýzu kvalitativní a její interpretaci u jednotlivých dětí. Všechny děti sleduje s oběma rodiči a 8 dětí ještě navíc se sourozencem. V posledních dvou subkapitolách předkládá ještě detailněji veškeré interakce dětí s matkami a otci a srovnává je a dále sourozenecké herní interakce v celém souboru.

Celkově lze říci, že předložená **DP je po formální i obsahové stránce na vysoké úrovni**, ale osobně si nejvíce cením odborného zrání autorky v průběhu řešení diplomového úkolu , jejího časového vkladu do sběru dat i následné analýzy. Domnívám se, že předložená práce překročila běžné požadavky kladené na diplomové práce. **Doporučuji ji proto k obhajobě s kladným hodnocením** a doufám, že se diplomandka bude nadále věnovat detailní výzkumné činnosti, pro kterou má jistě předpoklady.

Praha 4.5.2006

Lenka Šulová